

OŚCIAN

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
UWARUNKOWANIA ROZWOJU 1:20 000

OBSŁUGA KOMUNALNA

- GPZ 110/15 kV „KOŚCIAN”
- KORYTARZE INFRASTRUKTURY ELEKTROENERGETYCZNEJ
- STACJA UZDATNIANIA WODY
- ZBIORNIK WIEŻOWY
- GŁÓWNE MAGISTRALNE WODOCIĄGOWE
- REJONY UJĘĆ WODY
- GRANICA WODODZIAŁU
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- GŁÓWNE KOLEKTORY SANITARNE
- KANAŁ TŁOCZNY Z CUKROWNI
- PRZEPOMPOWIA ŚCIEKÓW
- ŹRÓDŁA CIEPŁA
- OBSZARY POZBAWIONE WYPOSAŻENIA INFRASTRUKTURALNEGO
- OBSZAR WYMAGAJĄCY SUKCESYWNEGO OGRANICZANIA STOSOWANIA PALIW STAŁYCH
- OBSZAR ŁATWEGO ZAOPATRZENIA W GAZ
- KIERUNKI ZAŚLANIA MIASTA W GAZ SIECIOWY ŚRĘDNIEGO CIŚNIENIA

POLITYKA PRZESTRZENNA

IV. ZAŁOŻENIA DO STRATEGII ROZWOJU MIASTA KOŚCIANA I ICH ZWIĄZEK ZE STUDIUM

IV.1. Dotychczasowe prace nad strategią

Prace nad strategią rozwoju miasta podjęte zostały przez Zarząd Miasta Kościana w 1996 roku i zostały zakończone po pierwszym etapie opublikowaniem „Raportu z pierwszego etapu prac”.

W sformułowaniach „Raportu ...” wyrażono dążenie do zaspokojenia wielorakich potrzeb mieszkańców miasta, podnoszenia standardu ich życia przy jednoczesnym wytworzeniu nowoczesnego centrum gospodarczego otwartego na współpracę z krajowymi i międzynarodowymi partnerami. Sformułowano cały szereg celów strategicznych, z których większość dotyczy takich kierunków działań, na które samorząd miasta posiada żaden lub znikomy wpływ, jak: świadomość i kultura mieszkańców, nowoczesne systemy ochrony zdrowia i opieki społecznej, budownictwo na miarę oczekiwań mieszkańców, europejskie centrum gospodarcze itp. Zdefiniowano bardzo długą listę barier w rozwoju miasta, z których część znalazła swoje potwierdzenie w STUDIUM w fazie „uwarunkowań” szczególnie w zakresie komunikacji i relacji miasto – gmina. Jednakże w dotychczasowej fazie opracowania strategii w sposób widoczny przeważa z jednej strony dążenie do niemal utopijnej wizji miasta zaspokajającego potrzeby bytowe, społeczne, oświatowe, kulturalne mieszkańców a z drugiej wyolbrzymianie różnorodnych barier rozwojowych (jak „brak bezpośredniego wpływu na policję”, „niezrozumienie wartości kultury”, „brak nawyku sortowania śmieci”, „brak możliwości rozwoju rynku pracy” itp.).

W omawianej fazie prac nad strategią w ogóle brak określenia istotnych walorów miasta, różnorodnych przesłanek określających szanse rozwojowe. Dotychczasowy zapis strategii nie jest jak dotąd przyjęty przez Samorząd Miasta.

IV.2. Nowe spojrzenie na strategię rozwoju miasta Kościana prezentowane w STUDIUM – podstawowe tezy

Teza pierwsza – Kościan posiada cały szereg szans rozwojowych wynikających przede wszystkim z jego:

- powrotu do struktury osadniczej województwa wielkopolskiego,
- dogodnych powiązań komunikacyjnych (w tym z Poznaniem), które mają charakter korytarzy komunikacyjnych o znaczeniu międzynarodowym i krajowym - drogowych i kolejowych (przewidywanych do znacznej modernizacji),
- położenia w atrakcyjnej strefie przyrodniczo-krajobrazowej,
- stanu i skali zainwestowania, zabudowy i układu funkcjonalno-przestrzennego,
- skali zaludnienia miasta i funkcji zewnętrznych,
- położenia w strefach przyspieszonego rozwoju na osiach Berlin – Poznań – Warszawa, Poznań – Wrocław,
- prezentowanej ostatnio polityki przestrzennej państwa lansującej „Powszechne racjonalizowanie całej struktury przestrzennego zagospodarowania kraju poprzez przedsięwzięcia adaptacyjne i modernizacyjne co mogłoby się stać skuteczną drogą do powszechnego, chociaż spowolnionego osiągnięcia standardów europejskich i to przy aktywnym udziale całego społeczeństwa”.

Teza druga – istnieje potrzeba dokonania jak najszybszej reorientacji miasta z układu Kościan – Leszno na Kościan – Poznań.

Poznań zaliczany jest do jednego z liderów transformacji gospodarczej w kraju, do grupy miast największych o wielofunkcyjnym rozwoju, do obszaru węzłowego jednej z wiodących w skali kraju aglomeracji, ma szansę stania się miastem – europolem. Dogodne połączenia komunikacyjne pomiędzy centrami obu miast stwarzają szansę łatwych dojazdów w obie strony.

Obecnie zaistniały formalne warunki takiej reorientacji ze względu na dokonane z dniem 1.01.1999 roku zmiany administracyjne. Granice administracyjne stanowią bowiem barierę bądź szansę rozwojową.

Obecnie wokół Poznania w odległości do 50 km znajduje się kilka miast średniej wielkości (Kościan, Grodzisk Wielkopolski, Pniewy, Oborniki, Gniezno, Września, Środa Wielkopolska, Śrem) tworzących układ, który przyrównać można do planetarnego, z Poznaniem jako jego centrum.

Tylko Kościan i Gniezno są nanizane na trasę drogową Nr 5 (w przyszłości droga ruchu szybkiego) mającą bezpośrednie powiązanie z autostradą Nr 2.

Dojazdy do centrum Poznania są szybsze z Kościana niż z niejednego osiedla w Poznaniu do jego centrum, a zarówno trasa kolejowa jak i drogowa mają stać się trasami ekspresowymi.

- Do 1975r. – Kościan stanowił jedno z miast w sieci miast Wielkopolski,
1975-1999r. – Kościan znalazł się w orbicie miasta wojewódzkiego Leszna, którego rozwój odbywał się kosztem innych miast. Kościan stał się miastem wyraźnie industrialnym. Wytworzyły się nienaturalne ciążenia odśrodkowe, od ciążen naturalnych do Poznania do ciążen w kierunku Leszna,
Po 1999r. – Kościan powrócił do układu naturalnego w ramach Wielkopolski i znalazł się w orbicie Poznania, w kręgu miast ciążących do stolicy województwa.

Teza trzecia – rozwój Kościana powinien mieć miejsce „do wewnątrz”, co łączy się ze stwierdzeniem, że barierą rozwojową miasta stają się wewnętrzne problemy urbanistyczne i że strategia przestrzenna powinna stać się podstawą rozwoju miasta. Podane rozwinięcia tezy pierwszej i drugiej mówią o szansach rozwojowych miasta wynikających zresztą z różnych przesłanek. Teza trzecia wychodzi niejako naprzeciw tym obu tezom, stwarzając warunki wewnątrzmijskie ich skonsumowania.

Konsekwencją tezy trzeciej jest przede wszystkim:

- uznanie konieczności takiej wewnętrznej restrukturyzacji miasta, która stworzyłaby ramy przestrzenne dla rozwoju miasta, głównie w kierunku zdecydowanego wzmocnienia jego funkcji usługowo-obługowej. Przemysłu w mieście jest już bardzo dużo. Stworzenie takich ram przestrzennych (co łączy się ze zmianą miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego) dałoby szansę określenia konkretnych ofert lokalizacyjnych np. dla sektora nauki i sektorów usług o ponadlokalnym charakterze wymagających znaczących terenów;
- uznanie konieczności rewitalizacji Starego Miasta z jednoczesnym zachowaniem układu urbanistycznego i obiektów o wartościach kulturowych;
- dokonanie zmian w planach zabudowy terenów, które rozdzielala trasa kolei do Grodziska Wielkopolskiego – teraz już nieczynna;